

PRZERWANY (16) *part praet pass pf*

przerwany (14), **przerwan** (2).

e jasne; w formach złożonych a jasne; w formach niezłożonych -ån(a) (2), [-ana].

sg m N przerwany (4), przerwån (1); ~ (*attrib*) -any (1); ~ (*praed*) -ån (1). $\diamond$ *f N* [(*attrib*) przerwana], (*praed*) przerwana (1) *SkarJedn*, przerwana (1) *MurzHist*. $\diamond$ *G* przerwany (1). $\diamond$ *n N* przerwan(e) (2). $\diamond$ *pl D* przerwanym (2). $\diamond$ *A subst* przerwan(e) (3). $\diamond$ *L* przerwanych (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: przerwan od kogo (1).

Sł stp s.v. przerwać, Cn notuje, Linde także XVIII w. s.v. przerwać.

1. *Podzielony na części szarpnięciem, rozerwany; interruptus Mącz, Cn; abruptus Cn (3):* Interrupta contexere, Przerwane Ípocić. *Mącz* 361b.

a. *O tkankach (2):* Zyły łuche przerwane z rałczża. *FalZioł* ++7d.

Szereg: »przepukły albo przerwany« (1): [liście dębu] też zwieraią mieřthcza przepukłe albo przerwane. *FalZioł* I [1152]a.

2. *W którym powstała wyrwa, wylom, dziura (4):*

a. *Wskutek naporu wody (2):* [Tamże na dziedzinie grabowskiej stawek w polu na strudze Gozdnie, przerwany, pusto leży. *LustrWpol* II 124.]

Przen (2): Itąd też wód tak wielką moc/ aż do duře moiei przyřzła/ A toř iest groblá [tj. ofiara Chrystusa] odemnie przerwána/ ktorá mię przedtem od gwałtu powodzi a wyléwaniá okrutnego/ łzczyciła *MurzHist* L2.

Szereg: »i przerwan i odjęt« (1): W tenże dzień wřzytki źródłá przepáści wielkich porwály fię/ y okná niebieřkie otworzone łą. (*marg*) Kres wodam zámierzony y przerwan był y odjęt. Nad podobieństwo wielkoř vpádlá wod. (-) *BibRadz Gen* 7/11.

b. *O wojsku (1):* Ne interrupta Romanis acies videretur, Aby łie Rzymiánów przerwany łzyk nie dał/ nie widział. *Mącz* 361b.

c. *O łóżyřku płodowym (1):*

Wyrażenie: »przerwany sam przez się« (1): Gdi iuř będzie wrodzeniu, tak że pocźnie łie łóżyřko wkazować [...] znak że dziecię bliřko iest, á tak iestli ono Łóżyřko nie moře być rychło przerwane łamo przez łie, baba natichmiałt paznogty łwemi ma ono znienáglá drapiąc: roztargnać, albo [...] rozerznać onę błonkę *FalZioł* V 20c.

3. *Który nadwerężył się wskutek wysiłku fizycznego, przedźwignął się; w funkcji rzeczownika (2):*

przerwany od czego (1): barzo to lekarřstwo [z *kosmaczka*] pożyteczne iest wřzytkim takowym y też zemdlonym od cięřzkiej pracze/ od dzwigania cięřzkiego przerwanym. *FalZioł* I 114a.

W połączeniu szeregowym (1): [dębowa wódka] z wyřoka vpadłym/ przepukłym y przerwanym barzo iesth dobra ku piciu *FalZioł* II 6a.

4. *Który skończył się, przestał trwać [czym] (2):* iż żadnego od tego Piotrá S. wrzędu miecz odłtrářzyć y śmierć nie mogłá/ á nigdy przerwána onym okrućieństwo Sukceřsia Kořciółá Rzymłkiego nie zołtáłá. *SkarJedn* 394; á wřzeláka przyiaźń/ wřzelákie towarzyřtwo/ ktore łie ná cnocie nie buduie/ nietrwále y nieucźciwe bywa. A z drugiey łrony ktore grunt łwoy s cnoty ma/

żadnym miejfczem nie bywá przerwáne/ żadnym czáfem nie stárzeie fie/ żadná fułpicyą nie bywa rozerwáne áni vmniejłzone. *Phil* H2.

5. *Który kończy się nagłym stromym spadkiem, spadzisty, gwałtownie stromy (o obszarach górzystych i wyżynnych); praeruptus Mącz, Modrz, Calep (4) : Praeruptus, Przerwany/ Stoczyłty/ Skáliłty/ Zálómiiony/ Záviesiłty. Mącz 361c; Calep 838b.*

[*W połączeniu szeregowym: bo po tey łtronie miáłtá/ tylko iedná broná ieft á po drugich záfie mieścach/ włzędzie wkoło/ ieft bárzo przykra przerwáná/ á namniey nic niepochodziłta gorá. BarłBaz 285 (Linde).*]

*Wyrażenie: »przerwana skała, [gora]« [szyk zmienny] (1): IEft opoká poświęcona/ [...] Z którój iáłné [...] wody [...] z góry wylatáią. A tám przyiaćiołká moiá [...] Siedzi [...] Ná wiérzchu łkály przerwany/ Trzyma rąbek oplákány *GosłCast* 21; [*BarłBaz* 285 (*Linde*)].*

*Szereg: »przykry i przerwany« (1): o przepráwówániu przez wielkie rzeki/ o łtoiących wodách/ o gorách/ o miejfcách przykrych y przerwáných [*de locis arduis et praeruptis*]: o záchowániu przeciwko zwyciężonym y więźniom/ y przeciwko zdraycam/ [...] trzebá czytác one ktorzi o tem piáfáli *ModrzBaz* 115v. [*Ponadto w połączeniu szeregowym.*]*

*** *Bez wystarczającego kontekstu (1) : Interruptus – Przerwani. Calep 554b.*

Synonimy: 1., 2. rozerwany; 4. skończony; 5. nachylony, nakłoniiony, pochodzisty, pochylony, pochyły, położysty, schodzisty, stoczysty, zálómiiony.

Cf NIEPRZERWANY, PRZERWAĆ, PRZERWAĆ SIĘ

SBu, ALKa